

EXAMENREGLEMENT StOVOG

SCHOOLJAAR 2023-2024

Inhoudsopgave

	EXAMENREGLEMENT StOVOG SCHOOLJAAR 2023-2024	1
Hoofdstuk I	Algemene bepalingen	3
Artikel 1	Begripsbepalingen	3
Artikel 2	Toelating tot het eindexamen	4
Artikel 3	Afnemen eindexamen	5
Artikel 4	De examensecretaris	5
Artikel 5	Indeling eindexamen; profielwerkstuk	5
Artikel 6	Onregelmatigheden; algemeen	5
Artikel 6 A	Onregelmatigheden; instellen beroep	6
Hoofdstuk II	Inhoud van het eindexamen	6
Artikel 7	Examenprogramma	6
Artikel 8	Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten	7
Hoofdstuk III	Regeling van het eindexamen	7
Afdeling 1	Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting	7
Artikel 9	Examenreglement	7
Artikel 9a	Programma van toetsing en afsluiting: de inhoud	7
Artikel 9b	Programma van toetsing en afsluiting: de vaststelling	7
Artikel 9c	Programma van toetsing en afsluiting: wijziging	8
Afdeling 2	De examencommissie	8
Artikel 9d	De benoeming en samenstelling van de examencommissie	8
Artikel 9e	De taken en bevoegdheden van de examencommissie	9
Afdeling 3	Schoolexamen	9
Artikel 10	Schoolexamen	9
Artikel 10a	Toegestane zaken examenlokaal	9
Artikel 10b	Onregelmatigheden schoolexamen: te laat komen	10
Artikel 10c	Inhaal- en herkansingsregeling schoolexamen	10
Artikel 10d	Absentie schoolexamen	10
Artikel 11	Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen	10
Artikel 12	Beoordeling schoolexamen	10
Artikel 13	Bezwaar tegen beoordeling van een schoolexamenonderdeel	11
Artikel 14	Herexamen schoolexamen vmbo	11
Artikel 15	Examendossier	12

Hoofdstuk IV	Centraal examen	12
Artikel 16	Tijdvakken en afneming centraal examen	12
Artikel 16a	Centraal examen in eerder leerjaar	12
Artikel 17	Opgave kandidaten centraal examen	13
Artikel 18	Regels omtrent het centraal examen	13
Artikel 19	Beoordeling centraal examen	13
Artikel 20	Beoordeling centraal examen cspe	14
Artikel 21	Vaststelling score en cijfer centraal examen	14
Artikel 22	Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen	14
Artikel 23	Verhinderend centraal examen	15
Hoofdstuk V	Uitslag, herkansing en diplomering	15
Artikel 24	Eindcijfer eindexamen	15
Artikel 25	Vaststelling uitslag	15
Artikel 26	Uitslag eindexamen leerwegen vmbo	15
Artikel 26a	Uitslag eindexamen vwo en havo	16
Artikel 26b	Voorschriften cum laude	18
Artikel 27	Herkansing centraal examen	19
Artikel 27a	Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau	19
Artikel 28	Diploma en cijferlijst	19
Artikel 28a	Vermelding van vakken met vrijstelling op cijferlijst vwo en havo	20
Artikel 28b	Vermelding van vakken met vrijstelling op cijferlijst vmbo	20
Artikel 28c	Atheneumdiploma aan een gymnasium	20
Artikel 28d	Voorlopige cijferlijst	20
Artikel 29	Certificaat en cijferlijst	21
Artikel 30	Duplicaten en afgifte verklaringen	21
Hoofdstuk VI	Overige bepalingen	21
Artikel 31	Afwijking wijze van examineren	21
Artikel 32	Bewaren examenwerk	22
Artikel 33	Afwijkende inrichting examen	22
Artikel 34	Spreiding voltooiing eindexamen	22
Artikel 35	Overgangsbepaling schoolexamen rekenen	22
Hoofdstuk VII	Schoolexamen praktijkonderwijs	23
Artikel 36	Algemeen	23
Artikel 37	Examinering	23
Artikel 38	De Examencommissie	23
Artikel 39	Het Reglement schooldiploma Praktijkonderwijs	24
Hoofdstuk VIII	Slotbepalingen	24
Artikel 40	Onvoorziene omstandigheden	24

Onderdeel A De GSG Leo Vroman en het Coornhert Gymnasium

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

<i>algemene vakken:</i>	<i>vakken niet zijnde profiel-vakken, genoemd in artikel 26h, eerste lid, respectievelijk bedoeld in artikel 2.24 lid 4 van het Inrichtingsbesluit WVO 2020, en niet zijnde beroepsgerichte keuzevakken als bedoeld in artikel 2.24 lid 3 onder b van dat besluit;</i>
<i>beroepsgericht keuzevak:</i>	<i>beroepsgericht keuzevak als bedoeld in artikel 2.24 lid 2 onder b en c;</i>
<i>bevoegd gezag:</i>	<i>het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs, de WVO2020;</i>
<i>College van Bestuur:</i>	<i>het bevoegd gezag van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Gouda;</i>
<i>College voor toetsen en examens:</i>	<i>College voor toetsen en examens, genoemd in artikel 2, lid 1 van de Wet College voor toetsen en examens;</i>
<i>cspe:</i>	<i>centraal schriftelijk en praktisch examen in een profiel-vak;</i>
<i>deeleindexamen:</i>	<i>een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;</i>
<i>digitale examinering:</i>	<i>het voorbereiden, afnemen en afwikkelen van het centraal examen in één of meer vakken met gebruikmaking van de daartoe door het College voor toetsen en examens beschikbaar gestelde programmatuur;</i>
<i>eindexamen:</i>	<i>een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken;</i>
<i>eindexamen vmbo:</i>	<i>een eindexamen dat leidt tot een diploma vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg of de gemengde leerweg;</i>
<i>eindverantwoordelijk schoolleider:</i>	<i>de in het directiereglement genoemde rector/schoolleider van een school;</i>
<i>examencommissie:</i>	<i>de examencommissie bedoeld in artikel 9d van dit reglement;</i>
<i>examenprogramma:</i>	<i>het examenprogramma bedoeld in artikel 7 van dit reglement;</i>
<i>examenregeling:</i>	<i>het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting gezamenlijk;</i>
<i>examensecretaris:</i>	<i>de examensecretaris bedoeld in artikel 4;</i>
<i>examenstof:</i>	<i>de aan de kandidaat te stellen eisen;</i>
<i>examinator:</i>	<i>degene die belast is met het afnemen van het examen in een vak;</i>
<i>extra vak:</i>	<i>een vak in aanvulling op de vakken die voor een bepaalde kandidaat ten minste samen een eindexamen vormen, welk vak wordt afgesloten met een examen;</i>
<i>fraude:</i>	<i>het geven van een onjuiste voorstelling van zaken, in eigen of andermans belang, door vervalsing van administratie of ontduiking van de voorschriften;</i>
<i>gecommitteerde:</i>	<i>een gecommitteerde als bedoeld in artikel 3.22 en 3.23</i>

<i>havo:</i>	<i>Uitvoeringsbesluit WVO 2020; hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder b van de WVO 2020;</i>
<i>herkansing: of het inspectie:</i>	<i>het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen schoolexamen; de inspectie bedoeld in artikel 1 onder b en artikel 2 van de Wet op het onderwijstoezicht;</i>
<i>kandidaat:</i>	<i>een ieder die door de schoolleider tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;</i>
<i>kunsvakken:</i>	<i>de vakken behorende tot de beeldende vorming, alsmede muziek, drama en dans;</i>
<i>mandaat:</i>	<i>het doen uitoefenen van aan het bevoegd gezag/de schoolleider wettelijk toegekende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden onder verantwoordelijkheid van de schoolleider;</i>
<i>mavo:</i>	<i>middelbaar algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder c van de WVO 2020;</i>
<i>Onze Minister: profielwerkstuk: school:</i>	<i>onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen; het in artikel 5 van dit reglement bedoelde profielwerkstuk; een onderwijsinstelling met een eigen brinnummer, die valt onder het bestuur van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Gouda;</i>
<i>schoolexamen:</i>	<i>het deel van het eindexamen dat door de school, volgens een vastgesteld Programma van Toetsing en Afsluiting wordt afgenomen;</i>
<i>schooljaar:</i>	<i>het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus van enig jaar en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar;</i>
<i>schoolleider:</i>	<i>de in het directiereglement StOVOG bedoelde eindverantwoordelijke rector/directeur van een school;</i>
<i>directiereglement: toets:</i>	<i>reglement als bedoeld in artikel 7 lid 6 van de WVO 2020; een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht, tenzij anders blijkt;</i>
<i>tweede examinator:</i>	<i>degene die, naast de examinator, tevens belast is met de beoordeling van het cspe vmbo;</i>
<i>vakken:</i>	<i>algemene vakken, profiel-vakken, beroepsgerichte keuzevakken en andere programmaonderdelen;</i>
<i>vakken behorende tot de beeldende vorming:</i>	<i>tekenen, handvaardigheid, textiele vormgeving, fotografie, film, audio-visuele vorming;</i>
<i>vbo:</i>	<i>voorbereidend beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder d en artikel 2.7c van de WVO 2020;</i>
<i>vmbo:</i>	<i>voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 2.22 van de WVO 2020;</i>
<i>wvo:</i>	<i>voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder a en artikel 2.4 van de WVO 2020;</i>
<i>wet:</i>	<i>Wet op het voortgezet onderwijs 2020, de WVO 2020.</i>

Artikel 2 Toelating tot het eindexamen

- 1. De leerlingen van de school worden in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.*
- 2. Kandidaten die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, kunnen onder voorwaarden in de gelegenheid worden gesteld aan de school eindexamen af te leggen.*

Artikel 3 Afnemen eindexamen

De schoolleider en de examinatoren nemen het eindexamen of deeleindexamen af. Het College van Bestuur is hiervoor verantwoordelijk.

Artikel 4 De examensecretaris

- 1. De schoolleider wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen. Een examensecretaris is tevens examensecretaris van de deeleindexamens.*
- 2. De schoolleider en de examensecretaris van een school verrichten gezamenlijk de taken bedoeld in artikel 2.51 onder a, artikel 2.57 lid 2 en artikel 2.58 lid 4 van de WVO 2020.*
- 3. De examensecretaris heeft de taak om de rector of directeur te ondersteunen bij:*
  - a. het organiseren en afnemen van het eindexamen;*
  - b. de uitvoering van het examenreglement, bedoeld in artikel 2.60, lid 1;*
  - c. de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting, bedoeld in artikel 2.60a, lid 1; en*
  - d. de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen, bedoeld in artikel 2.55 onder a.*
- 4. De rector of directeur stelt een taakomschrijving voor de examensecretaris vast waarin in ieder geval de taken bedoeld in het tweede en derde lid worden opgenomen.*
- 5. De rector of directeur verstrekt de taakomschrijving aan het bevoegd gezag, aan de examensecretaris en aan de examencommissie.*
- 6. De rector of directeur draagt er zorg voor dat het deskundig functioneren van de examensecretaris is gewaarborgd.*
- 7. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de taken van de examensecretaris.*

5

Artikel 5 Indeling eindexamen; profielwerkstuk

- 1. Het eindexamen of deeleindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.*
- 2. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo kan mede een maatschappelijke stage omvatten.*
- 3. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.*
- 4. Het profielwerkstuk in het vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo. Het profielwerkstuk wordt in het vwo en havo aangemerkt als een vak waarvoor een cijfer wordt vastgesteld.*
- 5. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'.*
- 6. Het profielwerkstuk dient voor het eerste tijdvak van het centraal examen te worden afgerond.*

Artikel 6 Onregelmatigheden; algemeen

- 1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen, dan wel het schoolexamen, dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de schoolleider maatregelen nemen.*
- 2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:*
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,*
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,*
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,*

- d. *het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de schoolleider aan te wijzen onderdelen of onderdeel.
Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.*
3. *Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de schoolleider de kandidaat welke zich door een door hem of haar aan te wijzen meerderjarige kan laten bijstaan. De schoolleider deelt zijn beslissing mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk.*
4. *Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie, aan het bevoegd gezag en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.*

Artikel 6 A Onregelmatigheden; instellen beroep

1. *Een examenkandidaat of diens wettelijk vertegenwoordiger kan tegen een besluit van de rector of directeur als bedoeld in de WVO 2020 artikel 2.61, lid 1 en lid 2, administratief beroep instellen bij de Commissie van Beroep Eindexamens StOVOG die is ingesteld door het bevoegd gezag. De rector of directeur en medewerkers van de betrokken school hebben daarbij geen zitting in deze commissie.*
2. *Het Reglement Commissie van Beroep Eindexamens StOVOG wordt op verzoek toegezonden.*
3. *Het adres van de commissie luidt:*

*Commissie van Beroep Eindexamens StOVOG
Krugerlaan 20
2806EJ GOUDA*

4. *In afwijking van [artikel 6:7 Awb](#) en in overeenstemming met artikel 2.63 en 2.64 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 is de termijn voor het indienen van het beroepschrift vijf dagen.*
5. *In afwijking van [artikel 7:24, eerste, tweede, en vierde tot en met zevende lid, Awb](#) en in overeenstemming met artikel 2.63 en 2.64 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 beslist de Commissie van Beroep Eindexamens StOVOG binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift. Zij kan de beslissing voor ten hoogste twee weken verdagen.*
6. *Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het besluit van de commissie. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van artikel 6 tweede lid onder d.*
7. *De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, alsmede aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de schoolleider, het bevoegd gezag en aan de inspectie.*

6

Hoofdstuk II Inhoud van het eindexamen

Artikel 7 Examenprogramma

1. *Onze Minister stelt, behalve voor door de schoolleider vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de schoolsoorten en leerwegen, examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:*
  - a. *een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak, en*
  - b. *welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.*
2. *Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.*
3. *De schoolleider kan een vmbo-leerling of havo-leerling in de gelegenheid stellen één of meer vakken op een hoger kwalificatieniveau (uit een hogere leerweg binnen het vmbo, het havo of vwo) te volgen en af te sluiten in plaats van het overeenkomstige vak op het "eigen" kwalificatieniveau.*

Artikel 8 Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten

1. De kandidaten kiezen in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover de schoolleider al dan niet in samenwerking met een of meer scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Indien sprake is van samenwerking tussen scholen, is artikel 2.51 van de WVO 2020 van toepassing.
2. De kandidaten kunnen, voor zover de schoolleider hun dat toestaat, in extra vakken examen afleggen. Een examen als bedoeld in de eerste volzin heeft geen betrekking op vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van het eindexamen waarop deze extra vakken een aanvulling zijn.

Hoofdstuk III Regeling van het eindexamen

Afdeling 1 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

Artikel 9 Examenreglement

1. Het College van Bestuur stelt op grond van artikel 2.60 van de WVO 2020 een examenreglement vast.
2. Het College van Bestuur wijkt bij de vaststelling van het examenreglement slechts af van het voorstel, bedoeld in artikel 9e, eerste lid, onderdeel a van dit reglement, nadat:
  - a. overleg is gepleegd met de examencommissie(s); en
  - b. de afwijking schriftelijk is gemotiveerd naar de examencommissie en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.
3. Het College van Bestuur publiceert jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde examenreglement op de website van StOVOG en van de scholen.
4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

7

Artikel 9a Programma van toetsing en afsluiting: de inhoud

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast voor het desbetreffende schooljaar.
2. Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt in ieder geval:
  - a. welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst;
  - b. welke door het bevoegd gezag vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
  - c. de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
  - d. de wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
  - e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een examenkandidaat tot stand komt.
3. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het programma van toetsing en afsluiting duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
  - a. de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
  - b. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst; en
  - c. examenstof die is gekozen door het bevoegd gezag.

Artikel 9b Programma van toetsing en afsluiting: de vaststelling

1. Het bevoegd gezag kan bij de vaststelling van het programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 2.60 onder a, eerste lid van de WVO 2020, slechts afwijken van het voorstel van de examencommissie, bedoeld in artikel 2.60e, eerste lid, onderdeel b van de WVO 2020:
  - a. na overleg met de examencommissie; en
  - b. indien het bevoegd gezag de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.

2. *Het bevoegd gezag zendt de schriftelijke motivering, bedoeld in het eerste lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.*
3. *Het bevoegd gezag heeft voor het vaststellen van het programma van toetsing en afsluiting de instemming van de medezeggenschapsraad van de school, bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder b, Wet Medezeggenschap Scholen (WMS).*
4. *Het bevoegd gezag zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde programma van toetsing en afsluiting voor het desbetreffende schooljaar aan de kandidaten en de inspectie.*

Artikel 9c *Programma van toetsing en afsluiting: wijziging*

1. *Het bevoegd gezag kan het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober slechts wijzigen:*
  - a. *in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het programma van toetsing en afsluiting; of*
  - b. *ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het programma van toetsing en afsluiting.*
2. *De examencommissie wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het eerste lid.*
3. *Het bevoegd gezag kan bij de vaststelling van een wijziging van het programma van toetsing en afsluiting slechts afwijken van het advies van de examencommissie:*
  - a. *na overleg met de examencommissie; en*
  - b. *indien het bevoegd gezag de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.*
4. *Het derde en vierde lid van artikel 2.60 onder b van de WVO 2020 zijn van overeenkomstige toepassing op de vaststelling van de wijziging van het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober.*

8

Afdeling 2 *De examencommissie*

Artikel 9d *De benoeming en samenstelling van de examencommissie*

1. *Het bevoegd gezag:*
  - a. *stelt een of meer examencommissies in ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;*
  - b. *benoemt de leden van de examencommissie; en*
  - c. *draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.*
2. *De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.*
3. *Niet kunnen worden benoemd tot lid van de examencommissie:*
  - a. *leden van het bevoegd gezag;*
  - b. *de directeur van de school;*
  - c. *leden van de medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de school als bedoeld in de artikelen 3 en 4 WMS;*
  - d. *leerlingen van de school of hun wettelijk vertegenwoordigers.*
4. *Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:*
  - a. *de desbetreffende schoolsoort;*
  - b. *de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en*
  - c. *de kwaliteit van examinering.*
5. *Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort het bevoegd gezag de overige leden van de examencommissie.*

Artikel 9e De taken en bevoegdheden van de examencommissie

1. De examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:
  - a. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement als bedoeld in artikel 2.60 van de WVO 2020 voor het bevoegd gezag;
  - b. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 2.60a van de WVO 2020 voor het bevoegd gezag;
  - c. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
  - d. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen; en
  - e. overige door het bevoegd gezag aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.
2. De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
3. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
4. De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
5. De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies, bedoeld in het tweede tot en met het vierde lid, aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van een school.

Afdeling 3 Schoolexamen

Artikel 10 Schoolexamen

1. De schoolleider bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Dit tijdstip wordt vermeld in het Programma van Toetsing en Afsluiting
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. Bij toepassing van artikel 16 zevende lid van dit reglement wordt het schoolexamen in het vak waarop de toets betrekking heeft, afgesloten tien werkdagen voor de afname van die toets. De vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, moeten uiterlijk zijn afgesloten op een datum die ligt uiterlijk 10 dagen voor aanvang van het eerste tijdvak CE.
3. De schoolleider kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
4. Indien de schoolleider gebruik maakt van de afwijkingsbevoegdheid in het derde lid, zendt hij de resultaten die zijn behaald met het schoolexamen en het profielwerkstuk in het vmbo zo spoedig mogelijk aan de inspectie.
5. Deelname aan de geplande schoolexamentoetsen is verplicht.
6. Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de deadline is verplicht.

Artikel 10a Toegestane zaken examenlokaal

1. Voor alle examens geldt dat alleen toegestane hulpmiddelen die staan vermeld op de lijst van toegestane hulpmiddelen het examenlokaal mogen worden ingebracht.
2. De kandidaat maakt bij de schoolexamens uitsluitend gebruik van toegestane bronnen en draagt ervoor zorg dat medekandidaten geen gebruik kunnen maken van informatie of werk van de kandidaat zelf.
3. Persoonlijke bezittingen zoals tassen, boeken, elektronische apparatuur, mobiele telefoons en andere apparatuur die in verbinding staan met de buitenwereld, zoals smartwatches en noise cancelling headsets, behoren daar niet toe.

Artikel 10b Onregelmatigheden schoolexamen: te laat komen

1. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een door de schoolleider in het Programma van Toetsing en Afsluiting te vermelden tijdsduur na het tijdstip van aanvang van een (onderdeel van) schoolexamen tot het lokaal waar het schoolexamen wordt afgelegd, worden toegelaten. Het tijdstip waarop het onderzoek eindigt, is voor deze kandidaat evenwel hetzelfde als geldt voor de overige kandidaten. In het geval van luistertoetsen is het gestelde in de eerste volzin niet van toepassing.
2. Een kandidaat die te laat komt tijdens een luistertoets, mag – indien er sprake is van een luistertoets bestaande uit aparte onderdelen waarbij tussen deze onderdelen wordt gepauzeerd - pas bij aanvang van het eerstvolgende onderdeel worden toegelaten tot het lokaal waar het examen wordt afgelegd. Het gemiste onderdeel mag niet op een later tijdstip worden ingehaald.

Artikel 10c Inhaal- en herkansingsregeling schoolexamen

1. De schoolleider stelt namens het bevoegd gezag per school of per afdeling een herkansingsregeling vast.
2. De schoolleider kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
3. De schoolleider stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Artikel 10d Absentie schoolexamen

10

1. Kandidaten die wegens ziekte of om andere geldige redenen (een onderdeel van) het schoolexamen niet konden meemaken, dienen de betreffende onderdelen in te halen op een of enkele door of namens de schoolleider vastgestelde tijdstip(pen), waarvan de kandidaat ruim tevoren, edoch minimaal 1 week, in kennis wordt gesteld.
2. Indien kandidaten om ongeldige redenen, te bepalen door de schoolleider, enig onderdeel van het schoolexamen niet afleggen, is er sprake van een onregelmatigheid. De schoolleider neemt een besluit conform artikel 6.
3. Aan de kandidaten die om ongeldige redenen, te bepalen door de schoolleider, enig onderdeel van het schoolexamen niet afleggen, wordt voor het desbetreffende onderdeel het cijfer 1 toegekend.
4. Een kandidaat die zich bij herhaling schuldig maakt aan het zonder geldige reden niet bijwonen van (een onderdeel van) het schoolexamen, kan als sanctie van verdere deelname worden uitgesloten.
5. In lid 2 van dit artikel wordt gesproken over het toekennen van het cijfer 1. Het betreft hier het cijfer 1 als sanctie en niet als resultaat van een al dan niet afgelegd (onderdeel van het) schoolexamen.

Artikel 11 Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de schoolleider aan de kandidaat, voor zover van toepassing, het volgende:
  - a. een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier;
  - b. een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
  - c. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
  - d. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.
2. De schoolleider of de examensecretaris tekenen voor verstrekking van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen aan de kandidaat.
3. De kandidaat tekent voor ontvangst van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen.

Artikel 12 Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.

2. *Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.*
3. *In afwijking van het eerste lid worden CKV (vmbo-t) en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel, beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.*
4. *In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.*
5. *Onder verwijzing naar artikel 26a, lid 2 wordt het combinatiecijfer in vwo en havo bepaald uit het gemiddelde van de eindcijfers (bestaande uit gehele getallen) van de door de school in het PTA te benoemen onderdelen. Het eindcijfer van elk afzonderlijk onderdeel mag niet lager zijn dan een 4.*
6. *Als een beoordeling geschiedt op grond van mondelinge toetsing, gebeurt dit zo mogelijk in aanwezigheid van een andere leraar van de school. Van toetsing zoals bedoeld in de vorige volzin zal door de examinerende leraar een proces verbaal worden opgesteld. Indien er geen tweede leraar aanwezig is tijdens de mondelinge toetsing, zal het examen zo mogelijk middels een geluidsdrager worden opgenomen en worden toegevoegd aan het proces verbaal.*

Artikel 13   *Bezwaar tegen beoordeling van een schoolexamenonderdeel*

1. *De leerling heeft recht op inzage voor elk onderdeel van het schoolexamen.*
2. *Als de kandidaat bezwaar maakt tegen de beoordeling van (een onderdeel van) het schoolexamen, bespreekt hij dit met de betreffende examinator.*
3. *Als een vergelijk uitblijft, kan het geschil door de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger(s) schriftelijk en beargumenteerd voorgelegd worden aan de directeur onder de volgende voorwaarden:*
  - a. *Tot 1 april dient dit binnen 10 schooldagen na bekendmaking van de beoordeling te gebeuren. De directeur verzoekt de betrokken examinator om ook schriftelijk zijn opvattingen weer te geven en gaat vervolgens na of de examinator redelijkerwijs tot zijn/haar beoordeling gekomen is. De directeur kan de kandidaat, de examinator of eventueel derden horen. De uitspraak van de directeur is bindend.*
  - b. *Na 1 april dient dit binnen 3 schooldagen na bekendmaking van de beoordeling te gebeuren.*
4. *In gevallen als bedoeld onder 2a en 2b van dit artikel verzoekt de directeur de betrokken examinator om zijn opvattingen eveneens schriftelijk weer te geven. De directeur gaat vervolgens na of de examinator redelijkerwijs tot zijn/haar beoordeling gekomen is. De directeur kan de kandidaat, de examinator of eventueel derden horen.*
5. *De uitspraak van de directeur is bindend. Tegen deze uitslag van de directeur kan geen beroep worden aangetekend.*

11

Artikel 14   *Herexamen schoolexamen vmbo*

1. *De schoolleider kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt voor één of meer vakken van het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, het examen opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat de schoolleider dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijke deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door de schoolleider aangegeven onderdelen van het examenprogramma.*
2. *De schoolleider stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.*

Artikel 15 Examendossier

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door de schoolleider gekozen vorm.
2. Het examendossier voor het vmbo theoretische leerweg omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 2.19 onderscheidenlijk artikel 2.28 van de WVO 2020, als in die vakken geen eindexamen is afgelegd.
3. De in het 2^e lid bedoelde vakken zijn de drie c.q. twee eindexamenvakken waarin de leerling in leerjaar drie wel onderwijs heeft gevolgd, maar waarin hij geen examen heeft afgelegd. Het betreft de theoretische leerweg.
4. In het examendossier worden in ieder geval opgenomen:
  - a. Programma van Toetsing en Afsluiting
  - b. De Examenplanning Lijst met cijfers van behaalde toetsen
  - c. Beoordelingscriteria per vak en/of per onderdeel
  - d. Standaardformulieren voor toetsen, praktische opdrachten, profielwerkstuk en handelingen
  - e. Voor het vmbo-t wordt daaraan toegevoegd:
    - i. Handelingsopdracht oriëntatie op studie en beroep
    - ii. Profielwerkstuk
    - iii. Overzicht van de in leerjaar 3 gevolgde vakken die niet zijn opgenomen in het eindexamen

Hoofdstuk IV Centraal examen

Artikel 16 Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. De examens in het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. De examens in het derde tijdvak worden aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
4. Het College voor toetsen en examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak eveneens wordt afgenomen door het College voor toetsen en examens.
5. Bij toepassing van het derde of vierde lid leveren de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het College voor toetsen en examens bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin, alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.
6. Het College voor toetsen en examens kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.
7. Het College voor toetsen en examens kan voor een toets een afnameperiode instellen waarbinnen de schoolleider zelf de afnametijdstippen bepaalt. Deze afnameperiode vangt niet eerder aan dan op 1 april van het desbetreffende examenjaar en omvat het eerste en tweede tijdvak van dat examenjaar.
8. Het College voor toetsen en examens kan regels stellen voor de uitvoering van een toets van het centraal examen.

Artikel 16a Centraal examen in eerder leerjaar

1. In afwijking van artikel 16, tweede lid, kan de schoolleider een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Bij toepassing van het eerste lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Artikel 26, vierde lid, en artikel 26a, vijfde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

4. *Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College van toetsen en examens.*
5. *Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.*

Artikel 17 Opgave kandidaten centraal examen

De schoolleider deelt jaarlijks vóór 1 november aan de Dienst Uitvoering Onderwijs mee hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.

Artikel 18 Regels omtrent het centraal examen

1. *De schoolleider zorgt ervoor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het College voor toetsen en examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.*
2. *Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen aangaande de opgaven gedaan van welke aard dan ook, uitgezonderd mededelingen van het College voor toetsen en examens.*
3. *De schoolleider draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.*
4. *Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de schoolleider samen met het gemaakte examenwerk.*
5. *Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.*
6. *De aan de kandidaat voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.*

Artikel 19 Beoordeling centraal examen

1. *De schoolleider doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens, toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in een score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinerator zendt de score en het beoordeelde werk aan de schoolleider.*
2. *De rector of directeur, bedoeld in artikel 3.21 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, doet onverwijld na de beoordeling door de examinerator aan de rector of directeur van de gecommitteerde toekomen:*
  - a. *het door de examinerator beoordeelde werk van het centraal examen;*
  - b. *een exemplaar van de opgaven;*
  - c. *de beoordelingsnormen;*
  - d. *het proces-verbaal van het examen; en*
  - e. *de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in artikel 3.21, derde lid van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020*
3. *De rector of directeur van de gecommitteerde doet de documenten, bedoeld in het eerste lid, toekomen aan de gecommitteerde.*
4. *Artikel 3.21, tweede, derde, vijfde en zesde lid van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 is van overeenkomstige toepassing op de beoordeling door de gecommitteerde.*
5. *De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens bedoelde beoordelingsnormen en de daarbij behorende scores, toe.*

6. De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring is medeondertekend door het bevoegd gezag van de school waarbij de gecommiteerde werkzaam is.
7. Bij digitale examinering worden de handelingen, bedoeld in het eerste en tweede lid, digitaal verricht, uitgezonderd de handelingen die betrekking hebben op het proces-verbaal.
8. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste tot en met vierde lid.

Artikel 20 Beoordeling centraal examen cspe

1. De schoolleider draagt er zorg voor dat bij het maken van het cspe van een eindexamen vmbo, een examinerator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examinerator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door het College voor toetsen en examens gegeven richtlijnen. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de door het College voor toetsen en examens vastgestelde beoordelingsnormen toe.
2. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinerator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de schoolleider.
3. Voor het cspe van het eindexamen vmbo vindt de beoordeling ook plaats door een tweede examinerator als bedoeld in artikel 3.26, tweede lid van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. De tweede examinerator kan een deskundige als bedoeld in artikel 2.51, vierde lid, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 of een examinerator van de school zijn.
4. De tweede examinerator beoordeelt het resultaat van de opgaven en de verrichtingen van de examenkandidaat zoals blijkend uit de schriftelijke vastlegging, bedoeld in artikel 3.26, tweede lid van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
5. De rector of directeur overhandigt aan de tweede examinerator:
  - a. een exemplaar van de opgaven;
  - b. de beoordelingsnormen;
  - c. het proces-verbaal; en
  - d. de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid.
6. Artikel 3.21, vijfde lid van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, is van overeenkomstige toepassing.
7. De examinerator en de tweede examinerator stellen in onderling overleg de score voor het cspe vast en zenden de score aan de schoolleider.

14

Artikel 21 Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinerator en de gecommiteerde niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De schoolleider stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor toetsen en examens.

Artikel 22 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor één of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.

2. De inspectie verzoekt het College voor toetsen en examens nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 23 Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor toetsen en examens zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de schoolleider aan bij het College voor toetsen en examens. In dat geval deelt de schoolleider aan het College voor toetsen en examens mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 30 eerste, tweede dan wel derde lid, en waaruit deze toepassing bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor toetsen en examens het resultaat mee aan de schoolleider.
5. Indien de schoolleider op grond van artikel 16, zevende lid, zelf de afnametijdstippen bepaalt, kan de schoolleider een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het College voor toetsen en examens daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.

Hoofdstuk V Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 24 Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De schoolleider bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt dat getal, indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 25 Vaststelling uitslag

1. De schoolleider en de examensecretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 26 of artikel 26a, en voor zover van toepassing artikel 28b.
2. De uitslag luidt "geslaagd" of "afgewezen".
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de schoolleider en de examensecretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 26 Uitslag eindexamen leerwegen vmbo

1. De examenkandidaat die het eindexamen vmbo in een leerweg heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of hoger heeft behaald;
  - c. hij onverminderd onderdeel b:
    - i. voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of hoger en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;

- ii. voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger heeft behaald; of
  - iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger heeft behaald;
  - iv. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
  - v. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
  - vi. als het gaat om een eindexamen vmbo gemengde of theoretische leerweg: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen vmbo gemengde leerweg bij de uitslagbepaling betrokken als deze vakken samen ten minste een volledig beroepsgericht programma als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, onderdeel d van de WVO 2020, vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
  3. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van een vak.
  4. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van een vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
  5. De rector of directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
  6. In afwijking van het eerste lid is de examenkandidaat die het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leer-werktraject als bedoeld in artikel 2.103 van de WVO 2020 geslaagd indien:
    - a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
    - b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; en
    - c. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of hoger heeft behaald.
 Indien de vakken waarin examen is afgelegd, samen het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg vormen, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.
  7. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de rector of directeur deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend, onder mededeling van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 3.38 van de WVO 2020. Indien de examenkandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.

Artikel 26a Uitslag eindexamen vwo en havo

1. De examenkandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 5 of hoger heeft behaald en hij voor het andere vak of andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
  - c. hij onverminderd onderdeel b:

1. voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of hoger en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
  2. voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
  3. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
  4. voor een van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor een van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
  - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
  - e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van een vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Het bevoegd gezag kan daaraan toevoegen:
- a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van die taal en literatuur;
  - b. algemene natuurwetenschappen in vwo en havo;
3. Indien het bevoegd gezag toepassing geeft aan het tweede lid, tweede volzin, wordt in het examendossier vermeld welk onderdeel of welke onderdelen zijn toegevoegd voor de bepaling van het eindcijfer, bedoeld in dat lid.
4. De rector of directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
5. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de rector of directeur deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend, onder mededeling van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 3.38 van de WVO 2020. Indien de examenkandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.
6. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
- a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak, dan wel andere hier genoemde vakken, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
  - c. hij onverminderd onderdeel b:
    1. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
    2. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
    3. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als

- eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt, of*
- 4. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt.*
- d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;*
- e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel de kwalificatie <voldoende> of <goed> heeft behaald.*
- 7. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. De schoolleider kan aan het combinatiecijfer toevoegen:*
- a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien de schoolleider daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van de desbetreffende taal en literatuur;*
- b. algemene natuurwetenschappen in het havo en vwo.*
- 8. Indien de schoolleider toepassing geeft aan de tweede volzin van het tweede lid, wordt in het examendossier vermeld welk onderdeel of welke onderdelen worden toegevoegd.*
- 9. De schoolleider bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde op 1 decimaal van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een vier of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.*
- 10. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de schoolleider deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 26 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 26, eerste lid, geen toepassing vindt.*

18

Artikel 26b Voorschriften cum laude

- 1. Op het diploma vwo van een kandidaat wordt 'cum laude' vermeld, indien hij*
- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 heeft behaald, berekend op basis van de eindcijfers voor:*
- 1. de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel, en*
- 2. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en*
- b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie <voldoende> heeft behaald voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 25a.*
- 2. Op het diploma havo van een kandidaat wordt 'cum laude' vermeld, indien hij*
- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 heeft behaald, berekend op basis van de eindcijfers voor:*
- 1. de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel, en*
- 2. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en*
- b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie <voldoende> heeft behaald voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 25a.*
- 3. Op het diploma vmbo theoretische leerweg van een kandidaat wordt 'cum laude' vermeld, indien hij*
- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 heeft behaald, berekend op basis van de eindcijfers voor:*
- 1. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en*
- 2. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en*
- b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie <voldoende> heeft behaald voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 26.*

Artikel 27 Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 23, eerste lid, van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe. Bij het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg heeft de kandidaat het recht, bedoeld in de eerste volzin, ook voor het cspe dat door de schoolleider aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak wordt afgenomen. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan. De kandidaat heeft het recht, bedoeld in de eerste volzin, alleen indien op grond van artikel 26, vierde lid, of artikel 26a, vijfde lid, de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
2. De kandidaat stelt de schoolleider voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 25 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 27a Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau

1. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de schoolleider de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg.
2. Het afleggen van het eindexamen op het oorspronkelijk niveau gaat niet ten koste van de herkansing.

Artikel 28 Diploma en cijferlijst

1. Op de cijferlijst van het eindexamen worden vermeld:
  - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
  - b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk;
  - c. voor vmbo theoretische leerweg en gemengde leerweg het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk;
  - d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo;
  - e. de beoordeling van de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming uit het gemeenschappelijk deel van een leerweg in mavo en vbo;
  - f. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien deze onderdeel is van het eindexamen en is beoordeeld met «voldoende» of «goed»;
  - g. de eindcijfers voor de examenvakken, met inbegrip van het eindcijfer, bedoeld in artikel 3.34, tweede lid, of artikel 3.35, derde lid WVO 2020;en
  - h. de uitslag van het eindexamen, bedoeld in artikel 2.57, tweede lid, van de wet.
2. Indien een examenkandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de examenkandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
3. De rector of directeur en de examensecretaris ondertekenen de cijferlijst.

4. *Indien de examenkandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de rector of directeur er op verzoek van de examenkandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar eindexamen in een of meer vakken of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.*

Artikel 28a Vermelding van vakken met vrijstelling op cijferlijst vwo en havo

Bij het eindexamen vwo en het eindexamen havo geldt voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vrijstelling is verleend het volgende:

- a. *het vak maatschappijleer waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, wordt niet vermeld op de cijferlijst;*
- b. *vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;*
- c. *vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze havo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;*
en
- d. *andere vakken waarvoor de examenkandidaat vrijstelling is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.*

Artikel 28b Vermelding van vakken met vrijstelling op cijferlijst vmbo

Bij het eindexamen vmbo geldt voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vrijstelling is verleend het volgende:

- a. *vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg/mavo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken van de theoretische leerweg/mavo deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;*
- b. *de extra vakken die op grond van artikel 3.4, vierde lid, bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg/mavo zijn gekozen worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;*
- c. *andere vakken waarvoor de examenkandidaat vrijstelling is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.*

20

Artikel 28c Atheneumdiploma aan een gymnasium

De rector of directeur van een scholengemeenschap of school voor vwo die gymnasium verzorgt, kan in plaats van een diploma gymnasium een diploma atheneum uitreiken aan een examenkandidaat indien:

- a. *de scholengemeenschap of school voor vwo atheneum onderwijs verzorgt;*
- b. *de scholengemeenschap of school voor vwo overeenkomstig artikel 2.93 van de WVO 2020 kenbaar heeft gemaakt dat het behalen van een diploma atheneum en het volgen van atheneumonderwijs mogelijk is;*
en
- c. *de examenkandidaat staat ingeschreven voor atheneum onderwijs.*

Artikel 28d Voorlopige cijferlijst

1. *Indien de kandidaat een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in één of meer vakken heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar en vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien, verstrekt de schoolleider hem een voorlopige cijferlijst met de behaalde eindcijfers, voor zover deze niet op grond van artikel 16a, vijfde lid, zijn vervallen. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op de kandidaat die het gespreid centraal examen, bedoeld in artikel 34, aflegt.*
2. *Op de voorlopige cijferlijst worden het vak of de vakken waarin de kandidaat centraal examen heeft afgelegd vermeld, alsmede het cijfer van het schoolexamen, het cijfer van het centraal examen en het*

eindcijfer, en of gebruik is gemaakt van de herkansingsmogelijkheid als bedoeld in artikel 2.56 van de WVO 2020.

3. Indien de kandidaat een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd wordt de beoordeling of het cijfer daarvan vermeld op de voorlopige cijferlijst.
4. Aan de voorlopige cijferlijst kunnen geen rechten meer worden ontleend met ingang van het moment waarop aan de kandidaat tevens een cijferlijst als bedoeld in artikel 28, eerste lid, is uitgereikt die ten minste de eindcijfers van de voorlopige cijferlijst omvat.

Artikel 29   Certificaat en cijferlijst

1. De schoolleider reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
  - a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
  - b. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met “goed” of “voldoende”.
2. De schoolleider reikt aan de kandidaat, bedoeld in artikel 3, derde lid, die de eindexamen vmbo aan een school voor voortgezet onderwijs heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
  - a. de leerweg,
  - b. de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen,
  - c. het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk, en
  - d. de eindcijfers voor de examenvakken, met inbegrip van het cijfer dat is bepaald op grond van artikel 25, derde of vierde lid.

Artikel 30   Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt. Gewaarmerkte kopieën worden op verzoek verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid, eerste volzin, bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt.

21

Hoofdstuk VI   Overige bepalingen

Artikel 31   Afwijking wijze van examineren

1. De schoolleider kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de schoolleider de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in WVO 2020 wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. De schoolleider kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken

van de voorschriften gegeven bij of krachtens de WVO 2020, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogst zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:

- a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
  - b. het vak Nederlandse taal;
  - c. enig andere vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen tot toestemming tot gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
  5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 32 Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen van de kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de schoolleider, ter inzage voor belanghebbenden.
2. De schoolleider draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het (digitale) archief van de school.
3. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van het College voor toetsen en examens centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij dit College.

Artikel 33 Afwijkende inrichting examen

Ten behoeve van experimenten met een andere inrichting van het eindexamen kan de Minister van OCW toestaan dat van het bepaalde in hoofdstuk 3 WVO 2020 wordt afgeweken.

22

Artikel 34 Spreiding voltooiing eindexamen

1. De schoolleider kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. De schoolleider geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de schoolleider afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 26, eerste tot en met vierde lid is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. De schoolleider en de examensecretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 25 of artikel 25a.

Artikel 35 Overgangsbepaling schoolexamen rekenen

1. Het eindexamen vmbo en havo omvat voor leerlingen die geen eindexamen afleggen in het vak wiskunde een schoolexamen rekenen.

2. *In afwijking van het eerste lid is een kandidaat die in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die het schoolexamen rekenen heeft afgelegd zoals deze is vastgesteld voor het eindexamen vmbo, bij het afleggen van het eindexamen in een andere leerweg van het vmbo, vrijgesteld van het schoolexamen rekenen.*
3. *Het cijfer voor het schoolexamen rekenen weegt niet mee in de uitslagbepaling voor het eindexamen vmbo en havo, bedoeld in de artikelen 26 en 26a.*
4. *Het cijfer voor het schoolexamen rekenen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.*
5. *Indien de kandidaat is vrijgesteld van het schoolexamen rekenen, wordt het schoolexamen rekenen vermeld op een bijlage bij de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.*
6. *Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op het eindcijfer van het vak wiskunde, indien de kandidaat het eindexamen wiskunde heeft afgelegd, het eindcijfer voor wiskunde niet is betrokken in de uitslagbepaling, bedoeld in artikel 26 of 26a, en de kandidaat bedenkingen heeft geuit tegen het opnemen van het eindcijfer van het vak wiskunde op de cijferlijst.*

Onderdeel B Het Segment

Hoofdstuk VII Schoolexamen praktijkonderwijs

Artikel 36 Algemeen

23

1. *Het uitgangspunt is dat een leerling die is toegelaten tot het praktijkonderwijs een diploma Praktijkonderwijs kan behalen, ondanks de grote variatie in mogelijkheden, vaardigheden en competenties. Aan dit schooldiploma wordt geen landelijk examen met landelijk bepaalde eindtermen en kerndoelen verbonden.*
2. *In aanvulling op het schooldiploma ontvangt elke leerling een 'PRO Portfolio'. Uit dit portfolio blijkt welke resultaten de leerling gedurende zijn schoolloopbaan behaald heeft. Dit kunnen bijv. branche-certificaten, praktijkverklaringen of een cijferlijst zijn.*
3. *Aan het diploma Praktijkonderwijs worden eisen gesteld waardoor het zowel voor de leerling als de omgeving waarde verkrijgt en maatschappelijk relevant is. Deze eisen betreffen de volgende aspecten uit het onderwijsprogramma:*
  - a. *Er moeten bewijzen aangeleverd worden op het gebied van leren, wonen, werken, vrije tijd en burgerschap;*
  - b. *Er moet een aantoonbare cognitieve ontwikkeling zijn doorgemaakt;*
  - c. *Er is voldoende deelname aan het onderwijsproces geweest. Een minimale aanwezigheid van 90% is een vereiste;*
  - d. *Een leerling die de nodige bewijzen niet heeft behaald en of onvoldoende aan het onderwijsproces heeft deelgenomen, kan alsnog opgaan voor het eindgesprek als er sprake is van een positieve ontwikkeling en of van bijzondere omstandigheden. Dit ter beoordeling van de examencommissie.*
  - e. *Een leerling komt in aanmerking voor een **verklaring** praktijkonderwijs (artikel 2.59 WVO 2020) wanneer hij niet kan voldoen aan de onder lid 3 onder a, b en c gestelde eisen.*

Artikel 37 Examinering

De schoolloopbaan wordt afgesloten met een 'examen', dit is een portfolio-waardering middels een mondeling examen van de leerling met een examinerator uit de eigen school en een gecommiteerde.

Artikel 38 De Examencommissie

1. *De Examencommissie bestaat uit:*

- a. de schoolleider
  - b. de examensecretaris
  - c. de examiner
  - d. de mentor
  - e. de stagebegeleider van de bovenbouw
2. De Examencommissie beoordeelt of de leerling voldoet aan de eisen, zoals gesteld in het Reglement Diploma Praktijkonderwijs en besluit over het uitreiken van een schooldiploma.

Artikel 39 Het Reglement schooldiploma Praktijkonderwijs

De school heeft een **Reglement Schooldiploma Praktijkonderwijs**. In dit reglement vermeldt de school duidelijk waar een leerling aan moet voldoen om het pro succesvol af te ronden. Het reglement is op te vragen bij de school, maar is tevens gepubliceerd op de website van de school.

Onderdeel C Algemene bepalingen

Hoofdstuk VIII Slotbepalingen

Artikel 40 Onvoorziene omstandigheden

In alle gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet, beslist het College van Bestuur.

Artikel 41 Vaststelling examenreglement

Het College van Bestuur stelt het examenreglement vast na instemming van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Aldus vastgesteld te Gouda, september 2023